

ad a. og b.

Hvis frihavnen opretholdes som toldfrit sted under den ny toldbehandlingsprocedure, vil den være det eneste sted her i landet, hvor varer bestemte til indførsel kan henligge i uberigtiget stand i ubegrænset tid. Ved en undersøgelse af erhvervslivets kredit- og likviditetsmæssige fordele heraf må der sondres imellem lejlighedsvis indførsel af varer eller varepartier og kontinuerlig indførsel af varer over faste lagre.

Det forudsættes i det følgende, at varer, der indføres fra frihavnen, godsregistreres ved indførselen, og at toldkrediten på sædvanlig måde regnes fra registreringstidspunktet. En sådan ordning vil være i overensstemmelse med det grundlæggende princip, at frihavnen i toldmæssig henseende betragtes som udland og er desuden at foretrække ud fra administrative hensyn.

For så vidt angår varer eller varepartier, der indføres lejlighedsvis — der kan f. eks. være tale om maskiner eller andre produktionsmidler — vil der ikke være kredit- eller likviditetsmæssige fordele forbundet med oplæggelse i frihavnen, dersom varerne fraføres frihavnslageret i samme kvartal, hvor de tilføres. Oplægges varerne derimod i et kvartal og fraføres i et senere kvartal, vil toldkrediten for de pågældende varer sammenlignet med den toldkredit, som der ville være blevet ydet for varerne, hvis de ikke var blevet oplagt i frihavnen, blive forlænget med det antal kvartaler, som varerne henligger i frihavnen.

For så vidt angår kontinuerlig indførsel af varer over faste lagre bemærkes, at dersom sådanne lagre anlægges i frihavnen — der kan her være tale om f. eks. lagre af handelsvarer og i et vist begrænset omfang måske også lagre af industriens råvarer og halvfabrikata — vil den gennemsnitlige toldkredit, der for varer, som ikke indføres over frihavnen, udgør 3 måneder 5 dage, blive forlænget med den gennemsnitlige lageromsætningsstad på frihavnslageret. Er den gennemsnitlige lageromsætningsstad på frihavnslageret f. eks. 2 måneder, vil den samlede kredittid altså blive 5 måneder 5 dage, og er den gennemsnitlige lageromsætningsstad 3 måneder, vil den samlede kredittid blive 6 måneder 5 dage.

Summen af disse overvejelser er, at der for alle varer med undtagelse af varer, som indføres lejlighedsvis og omsættes eller forbruges i det kvartal, hvori de indføres, vil være kredit- og likviditetsmæssige fordele forbundet med at indføre varer over et frihavnslager. Der ligger heri en tilskyndelse for erhvervslivet til at dirigere vareindførselen over lagre i frihavnen, men om dette faktisk vil ske,

beror på de enkelte virksomheders individuelle afvejning af det nævnte forhold og en række andre forhold, hvoraf følgende skal fremhæves: den i hovedsagen af handels- og produktionsmæssige hensyn bestemte lageromsætningshastighed, toldsatsernes størrelse, virksomhedernes beliggenhed i forhold til frihavnen, de faciliteter i form af lagerlokaler m. v., som frihavnen kan tilbyde, og priserne for dem, om varerne ankommer med skib direkte til frihavnen, og om hvorvidt der er behov for udenforsinkelser at kunne udtage varer af lagrene, hvilket ofte vil være tilfældet for så vidt angår råvarelagre.

Specielt vedrørende lageromsætningshastigheden bemærkes:

Der findes ingen samlet statistik over lageromsætningshastigheden i frihavnen, og en sådan statistik ville også være af begrænset betydning, idet den kun vil belyse forholdene, som de er under det eksisterende system, men intet sige om forholdene under en ændret toldbehandlingsprocedure. Der findes heller intet statistisk materiale, der i almindelighed kan belyse lagertiden for importerede varer. Det er derimod muligt at beregne den gennemsnitlige lagertid for industriens råvarelagre (såvel udenlandske som indenlandske råvarer) og engros-handelens lagerbeholdning (såvel udenlandske som indenlandske varer). En sådan beregning viser, at lageromsætningshastigheden for de hyppigst forekommende råvarer og handelsvarer er på omkring 5 gange pr. år, og der er et vist grundlag for at antage, at lageromsætningshastigheden for importerede råvarer og handelsvarer ikke er helt forskellige fra den nævnte lageromsætningshastighed.

Det er ikke muligt at udpege alle de varekategorier, der er således toldbelagte og har en sådan lagertid, at de uanset eventuelle modstående hensyn med fordel vil kunne oplægges i frihavnen under den ny toldbehandlingsprocedure, men det må anses for sandsynligt, at kreditoplagsvarer (den gennemsnitlige kredittid på kreditoplagene er beregnet til 4 måneder 27 dage) vil blive forsøgt oplagt i frihavnen — og navnlig de kreditoplagsvarer, der har den langsomste lageromsætningshastighed som f. eks. tæpper (kredittid 9 måneder 5 dage) og andre manufakturvarer (kredittid 5 måneder 8 dage). Endvidere må det antages, at uberigtigede konsignationsvarer, der i dag henligger på transitoplag m. v., vil blive forsøgt oplagt i frihavnen. De nævnte varekategorier udgør en væsentlig del af den samlede import. Det kan således nævnes, at ca. $\frac{1}{4}$ af toldprovenuet indgår over kreditoplagene. Man kan derfor ikke se bort fra, at der, når andre muligheder for toldfri oplæggelse afskaffes, i hvert fald